

ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อความวิตกกังวลของ
มารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย

เรือโทหญิง จิตรสุดา บุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กันยายน 2549

ISBN 974-502-893-2

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของเรือโทหญิงจิตรสุดา บุรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ น.พ.อนุพงษ์ สุธรรมนิรันดร์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ น.พ.อนุพงษ์ สุธรรมนิรันดร์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วริยา วชิราวัฒน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่.....๙.....เดือน.....กันยายน.....พ.ศ. 2549

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระพีพัทธ์ ฉายวิมล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์ อนุพงษ์ สุธรรมนิรันดร์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว. สมพร สุทัศนีย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ และ นาวาเอกหญิง พ.ญ. จงพัฒนา รุมาคม ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ และเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไข ที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสถิติในการวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วริยา วชิราวัฒน์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการเป็นกรรมการสอบปากเปล่า

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ หัวหน้าแผนกทารกแรกเกิด พยาบาลและเจ้าหน้าที่แผนกทารกแรกเกิดทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดี และขอขอบคุณมารดาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณาจารย์ สุวรรณ - คุณครู พรทิพา บุรี เรือโท ประภากร สว่างอารมณ์ พี่สาว น้องชายและญาติ ๆ ทุกคน อีกทั้งเพื่อน ๆ ที่ร่วมศึกษาภาควิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอบอภวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ผู้ให้ชีวิต กำลังใจ และสติปัญญา บุชาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การศึกษอบรม และช่วยเหลือจนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

เรือโทหญิง จิตรสุดา บุรี

47923623: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: การให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลาง/ ความวิตกกังวล/ มารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย

เรือโทหญิง จิตรสุตา บุรี: ผลของการให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลางต่อความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย (THE EFFECTS OF PERSON-CENTERED COUNSELING ON THE ANXIETY OF LOW BIRTH WEIGHT INFANTS MOTHERS.)

อาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระพีพันธ์ ฉายวิมล, ค.ศ.,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์ อนุพงษ์ สุธรรมนิรันดร์, พ.บ., 122 หน้า, ปี พ.ศ. 2549
ISBN 974-502-893-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลางต่อความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่มีความวิตกกังวลสูงจำนวน 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลาง และ กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวัดความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลาง โดยทำการทดลอง 8 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ติดต่อกัน 4 สัปดาห์ การทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง ระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-Measure Analysis of Variance: One Between-Subjects Variable and One Within-Subjects Variable) และการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีนิวแมน-คูลส์ (New Man-Keuls Procedure)

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลางลดลงต่ำกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลางภายหลังการทดลองกับระยะติดตามผลลดลงต่ำกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลางในระยะติดตามผลลดลงต่ำกว่าระยะหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

47923623: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.SC. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: PERSON-CENTERED COUNSELING/ ANXIETY/ LOW BIRTH WEIGHT INFANTS MOTHERS

JIDSUDA BUREE, Lt. Jg.: THE EFFECTS OF PERSON-CENTERED COUNSELING ON THE ANXIETY OF LOW BIRTH WEIGHT INFANTS MOTHERS.

THESIS ADVISORS: RAPIN CHAYVIMOL, Ph. D., ANUPONG SUTHAMNIRAND, M.D., 122 P. 2006. ISBN 974-502-893-2

The purpose of this research was to study the effects of person-centered counseling on the anxiety of low birth weight infants mothers. The sample consisted of sixteen mothers who had anxiety from low birth weight infants. The anxiety was assessed by the low birth weight infants mothers anxiety scale. The sample were randomly assigned into two groups: the person-centered counseling program and the control group, with eight members in each. The intervention was administered to each group for eight sessions, two sessions per week. Each session was about 40 minutes. The data collection procedure was divided into three phases: pre-test, post-test and follow-up periods. Repeated-measure analysis of variance: one between-subjects variable and one within-subjects variable and the New man-keuls method were used to analyze the data.

The results revealed that there was a statistically significant interaction at .05 level between the method and the duration of the experiment. Low birth weight infants mothers in the experimental group had lower anxiety than those in the control group in the posttest and the follow – up phases with statistical significance of .05. Participants' anxiety of the posttest and the follow – up phases was lower than in the pretest phase at statistical significance of .05. During the follow – up phases, low birth weight infants mothers in the experimental group were found to having lower anxiety than in the posttest phase at statistical significance of .05. The group received person-centered counseling, their anxiety was found to be statistically significant at .05. from the control at post-test and follow-up.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล.....	21
เอกสารที่เกี่ยวกับทารกน้ำหนักน้อย.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย.....	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยี่ดบุคคลเป็นศูนย์กลาง.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยี่ดบุคคลเป็นศูนย์กลาง.....	56
3 วิธีการดำเนินการ.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	62
การดำเนินการทดลอง.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5 สรุปและอภิปรายผล.....	81
สมมติฐานของการวิจัย.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก.....	100
ภาคผนวก ข.....	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	122

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงคะแนนความวิตกกังวล ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยืบบุคคลเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุม.....	70
2	แสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย ในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยืบบุคคลเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	71
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวล ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	74
4	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	76
5	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	76
6	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลอง.....	77
7	ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยืบบุคคลเป็นศูนย์กลาง.....	77
8	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลเป็นรายคู่ของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยืบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ด้วยวิธีการทดสอบแบบนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method).....	78
9	ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยืบบุคคลเป็นศูนย์กลาง.....	79
10	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลเป็นรายคู่ของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยในกลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยืบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ด้วยวิธีการทดสอบแบบนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method).....	80
11	แสดงอำนาจจำแนกของแบบวัดความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักตัวน้อย.....	120
12	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ภาวะแทรกซ้อนของกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน.....	121

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ขั้นตอนการเกิดความวิตกกังวล และผลของความวิตกกังวล.....	20
2 บุคลิกภาพของบุคคลที่มีความตึงเครียดทางอารมณ์และผู้ที่มีความสมดุลทางอารมณ์....	40
3 แบบแผนการทดลอง.....	67
4 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย ในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมในระยะ ต่าง ๆ ของการทดลอง.....	72
5 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย ในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และมารดาที่คลอดทารก น้ำหนักน้อยกลุ่มควบคุม ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	73
6 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ต่อความวิตกกังวล.....	75